

POČASI SE BLIŽA JESEN - Že od nekdaj je cvetoča ajda najbolj zanesljiva znanilka bližnje jeseni. Gornji posnetek je s primskovskega polja. Zanimiv pa je tudi drugi slikovni zapis. Na delovišču Kmetijskoživilskega kombinata Kranj v Poljčah bodo letos zasejali 7 hektarov krmilnega ohrova, s katerim bodo podaljšali zeleno krmiljenje in s tem tudi visoko mlečnost tja do novembra ali še dlje. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Leto XXX. - Številka 63
TRIDESET LET 1947-1977

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin - Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec - Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 19. 8. 1977
Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Posledice potresa v kranjski občini

Škoda je večja od prvih ocen

Čeprav delo in ugotavljanje škode v prizadetih krajevnih skupnostih še ni končano, je zdaj znano, da je bolj ali manj prizadetih okrog 300 objektov, od katerih jih bo okrog 30 treba porušiti - Akcija za zagotovitev gradbenega materiala in opreme, posojil in solidarnostne pomoči - Rok za sanacijo je 15. december letos - Številka o prvotno ocenjeni škodi usak dan narašča, zato je že zdaj gotovo, da kranjska občinska družbenopolitična skupnost sama ne bo kos stroškom sanacije - Konkretni ukrepi; med njimi tudi izdajanje ustreznih dovoljenj za gradnjo oziroma odpravo škode po hitrem postopku

Kranj - Potres, ki je 16. julija letos ob 14. uri 13 minut in 28,5 sekunde po srednjeevropskem času prizadel stanovanjske objekte in druga poslopja v dvanajstih krajevnih skupnostih v severovzhodnem delu kranjske občine, ni bil tako blag, kot je bilo morda moč sklepati prvi hip. Maksimalna jakost potresa je znašala v središču (7,5 kilometra globina potresnega žarišča) 6 do 7 stopinj po Merkalijevi lestvici, magnituda potresa po Richtertjevi lestvici pa 4,5. V uradnih podatkih Astronomsko-geofizikalnega observatorija, ki jih je le-ta poslal kranjski občini 12. avgusta letos, je tudi zapisano:

»V inženirsko seizmičnem pogledu lahko potres ovrednotimo le za malenkost manjših dimenzij, kot je bil potres na Kozjanškem leta 1974. Po seizmičnih vplivih pa je bil podoben tistemu s 6. maja lani na nekaterih od furlanskih žarišč bolj oddaljenih lokacij v Posočju.«

Takšne uradne ugotovitve pa po drugi strani potrjuje tudi ugotavljanje škode na terenu. Najnovejši podatki kažejo, da je potres v 12 krajevnih skupnostih v kranjski občini poškodoval blizu 300 stanovanjskih in drugih objektov. Za zdaj je ugotovljeno, da bo 29 objektov treba podreti in na novo zgraditi, in sicer: v krajevni skupnosti Kokrica 3, Tenetiše 4, Golnik 5, Trstenik in Bela po 8 in Podblica 1. Razen tega je še 182 objektov huje prizadetih, ostali pa manj.

Štab za odpravo posledic potresa v kranjski občini nenehno dela. Po dosedanjih pregledih in ocenjevanju škode so v krajevnih skupnostih že ustanovljeni gradbeni odbori, podjetje Domplan pa je tudi že imenovalo nadzornika za posamezne krajevne skupnosti. Izvršni svet občinske skupščine, ki redno spremlja

dogajanje okrog potresa in akcijo za odpravo posledic, je na predlog štaba že posredoval pri pristojnih organih in tudi sam ukrepal.

Tako izvršni svet predlaga izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije, naj se omogočijo potrošniška posojila po odloku o pogojih za potrošniške kredite za tiste, ki so utrpeli škodo zaradi elementarnih nesreč. Predsedstvu skupščine SR Slovenije predlaga, da na podlagi zakona o izjemnih ukrepih za pospešitev sanacije in obnove objektov na območjih, ki jih prizadene potres, ugotovi, da so na prizadetem območju kranjske občine nastopile takšne razmere, ki terjajo izjemne ukrepe po navedenem zakonu.

Znano je tudi, da je iz rezervnega sklada skupščine odobrenih 400.000 dinarjev. Odprt je tudi poseben žiro račun pri SDK, podružnica Kranj: 51500-655-42354. Sredstva solidarnosti za odpravo posledic potresa na območju občine Kranj.

Nadalje že deluje finančna komi-

sija za dodeljevanje posojil prizadetim občanom po potresu po posebnem pravilniku. Predlagano je tudi solidarnostno združevanje sredstev od enodnevnega zaslužka vseh zaposlenih v občini.

Nadaljevanje na 16. strani

Odlični dosežek in prvokrat finalist

Jönköping, 18. avgusta - Po dveh odličnih nastopih na evropskem prvenstvu je tretji dan plavalnega sporeda iz tega švedskega mesta prišla razveseljujoča novica. Kranjčan Borut Petrič je ob 11.10 na 400 m kravl postavil odličen državni rekord in si z 3:58,85 pripisal finalni večerni nastop.

Petrič je v tretji skupini zmagal, za štiri sekunde izboljšal svoj rekord, bolje od njega - 3:38,25 - je v prvi predtekmovalni skupini plaval le Nemeč Strombach. -dh

Regres je spet postal regres

Letošnja sindikalna lista je med drugim prinesla tudi novost, da se regresi za dopust ne izplačujejo vsem v enaki meri, temveč po višini osebne dohodka oziroma višini dohodka na družinskega člana. Tisti z manjšimi prejemki bi dobili več, tisti z višjimi pa manj. S tem bi regres spet postal resnična pomoč za dopust in bi družine z nižjimi dohodki spet lahko računale na letovanje.

Do te spremembe ni prišlo po naključju. V večini delovnih organizacij so namreč delili enake regrese vsem delavcem, ponekod pa so šli še dlje. Tisti z višjimi prejemki, ki »več prispevajo« za delovno organi-

zacija, so dobili tudi več denarja za letovanje. Delavci s skromnimi dohodki, ki zadostujejo le za življenje, pa najmanjšega. Čeprav so to izjemni primeri, je takšna politika regresiranja pripeljala do tega, da so ostajali doma prav tisti delavci, ki bi bili dopusta najbolj potrebni.

Z željo, da bi odpravili s takšno prakso, so slovenski sindikati v letošnji sindikalni listi izrecno zapisali, da regresa za letni oddih ni mogoče deliti vsem v enakem znesku. Koliko se bo ta zahteva uresničila, pa je bilo v rokah temeljnih organizacij združenega dela.

V teh dneh, ko že minevajo dopusti, so slovenski sindikati preverili v nekaterih največjih delovnih organizacijah, kako je z izvajanjem tega določila. Ugotovili so, da so se v večini delovnih organizacij držali določil sindikalne liste. Ponekod so razlike res le simbolične, komaj 100 ali 200 dinarjev, vendar le pomenijo korak naprej pri odpravljanju socialnega razlikovanja.

Bolj pohvalen pa je primer nekaterih velikih delovnih organizacij, med drugimi izstopajo kranjska Iskra, Sava in jeseniška Železarna. Delavci z nizkimi prejemki na družinskega člana, tisti, ki so bili dolgo bolni ali pa delajo v izredno težkih delovnih pogojih, so dobili tudi po več tisočakov regresa. Nekaj v obliki denarja, drugo pa v obliki plačanih penzionov v počitniških domovih delovnih organizacij. In to za sebe in za vso družino. L. Bogataj

Na vrhu Porezna spomenik žrtvam, delo kiparja in pisatelja Toneta Svetine. Fotografija je bila napravljena ob lanskem avgustovskem pohodu na vrh Porezna (1632 m). - Foto: I. S.

Pohod na Porezen

Družbenopolitične organizacije Cerknega in odbora brigade Srečka Kosoveca in gorenskega vojnega področja pripravljajo v nedeljo, 21. avgusta, pohod na Porezen. Pohod bo ob vsakem vremenu. Poleg borcev omenjenih enot vabijo na pohod in srečanje tudi druge borce in aktiviste z Gorenjske in Primorske, vojake in mladino. Posebej vabijo na pohod vojake iz Bohinjske Bele, katerih enota nosi ime po narodnem heroju Andreju Zvanu-Boristu, ki je padel tik pred osvoboditvijo na obronkih Porezna. Poleg tega naj bi se pohoda udeležili tudi pripadniki enot teritorialne obrambe, civilne zaščite, planinci, taborniki in drugi občani.

Pri spomeniku na Poreznu bo ob 11. uri slovesnost, posvečena spomnu na padle borce. Na Porezen se lahko pride iz Cerknega, prek Selške doline, Davče in Vrhovčeve kmetije ali pa s Petrovega brda. J. Urbanc

KRANJ

Izvršni svet kranjske občinske skupščine bo predlagal vsem zborom skupščine, da sprejmejo odlok, po katerem bi bili občani, prizadeti zaradi potresa, oproščeni plačila posebnega občinskega prometnega davka pri nabavi gradbenega materiala in opreme, ki bi ga kupili pri prodajalcih v občini. Za to bi morali prodajalci predložiti potrdilo občinskega upravnega organa.

RADOVLJICA

Krajevna skupnost Lesce bo že letos uresničila okrog 70 odstotkov celotnega programa srednjeročnega razvoja komunalnih in drugih del. Prihodnje leto pa nameravajo opraviti še preostala dela iz programa. To jim bo uspelo s skupnimi naporii krajanov, delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in še posebno turističnega društva Lesce.

Mladina ponudila pomoč

Kranj - Potres, ki je julija prizadel nekatere predele kranjske občine, je povzročil precejšnjo škodo in bo potrebno precej hiš na novo zgraditi ali temeljito obnoviti. Da bi bila škoda čimprej odpravljena in da bi do zime vsi brezdomci imeli vsaj zasilno streho nad glavo, so pri kranjski občinski konferenci ZSMS ponudili pomoč. Mladina bi pomagala pri gradnji in obnovi hiš in pri drugih delih v zvezi z odpravljanjem posledic potresa. V ta namen želijo pripraviti enodnevnne in tudi daljše delovne akcije. L. B.

Advertisement for 'jubilejna mešanica BRAVO' featuring a logo with a figure holding a flag and the text 'netto 100g', 'SPECERIJA', and 'BLEDE'.

Že skoraj 60 odstotkov

Kranjska občina je po vplačanem posojilu za ceste med boljšimi v Sloveniji

Kranj - Tako kot je lani vpisovanje posojila za ceste v kranjski občini potekalo zelo dobro, poteka zdaj tudi vplačevanje. Po podatkih republiške skupnosti za ceste je bilo do 30. junija letos vplačanih 33 milijonov 530.000 dinarjev, kar je 59,2 odstotka od vpisanega posojila oziroma kar 88,6 odstotka od predvidene vsote po posebnem razrezu za kranjsko občino. Spomnimo se, da je

bilo predvideno, da bi v kranjski občini vpisovali 37.905.000 dinarjev posojila, vpisanih pa je bilo kar 56.708.810 dinarjev.

Za zdaj vplačano posojilo v kranjski občini je tako večje od poprečja drugih slovenskih občin. Po podatkih pa so za zdaj celotno posojilo vplačali v treh občinah v Sloveniji. A. Ž.

Advertisement for 'Mir in prijateljstvo' with a large blue and white graphic and the text '5. stran' and 'Naročnik:'.

Uspešen ho-ruk jeseniških brigadirjev

Lep uspeh dveh brigad Jeseniško-bohinjski odred - Preseganje norme in pestre interesne aktivnosti - Udarniške značke in pohvale

Pri občinski konferenci ZSMS Jesenice imajo iz leta v leto večje uspehe na področju prostovoljnega mladinskega dela. Lani je na republiških in zveznih delovnih akcijah sodelovalo 56 brigadirjev iz jeseniške občine, letos pa bodo kar za 102 odstotka preseglji to številko. Lani najuspešnejša brigada Jeseniško-bohinjski odred je tokrat zablestela kar na dveh zveznih delovnih akcijah

hkrati. Prva je dosegla lep uspeh na akciji ROBAJE '77 v pobrateni občini Valjevo. Druga brigada Jeseniško-bohinjski odred pa se je pred nedavnim vrnila iz Posočja, kjer je v izmeni akcije dosegla najboljše rezultate ter prejela več priznanj za družbene aktivnosti. Ob prihodu domov nam je nekaj več o tem lepem uspehu povedal komandant brigade Franci Kajdič.

»Lanskoletne izkušnje pri organiziranju mladinske delovne brigade so nam bile letos v veliko pomoč. Zelo zgodaj smo se lotili evidentiranja brigadirjev v vseh sredinah, vzporedno s tem pa tudi vodstvenega kadra brigade. Na zvezno akcijo Posočje '77 smo prišli dobro pripravljeni, kajti pred odhodom so vsi brigadirji najprej sodelovali na lokalni delovni akciji, imeli pa smo tudi tri brigadne konference. Prve dni se nam je na akciji sicer malo zatikalo, vendar so bile začetrniške težave hitro mimo. V tej izmeni so bile poleg nas še brigade: »Asim Vokša« iz Dečanov, »Heroj Pinki« iz Sremske Mitrovice, »Danilo Kumar« iz Bežigrada in četa »Maksa Kumra«, ki so jo sestavljali miličniki-kadeti iz Tacna pri Ljubljani. Naša brigada je že v prvi dekadi dosegla najboljši rezultat na delovišču, med drugim je bila udarna tudi na udarni dan. Moram poudariti, da so brigadirji ves čas imeli resen pristop do dela ter tovariške odnose med seboj.«

In kakšen je letošnji poletni utrip Posočja?

»Posledice potresa se dosti uspešno odpravljajo in življenje v teh odročnih krajih se spet usmerja v normalne življenjske tirnice. Delovišča so pravo mravljišče, v katerega smo se čez poletje uspešno vključili tudi brigadirji iz vseh koncev naše domovine. Brigadirji z Jesenic smo ves čas izmene delali v Breginju, ki ga je lani najhuje prizadel potres. Ta vas je sedaj povsem nova in postavljena na nov teren. Brigadirji smo okoli novih hiš urejali okolico, humanizirali zelene površine, kopali jarke in odstranjevali kamenje. Delali smo brez prestanka in rezultat tega je bil, da smo tudi do 150 odstotkov presegali normo.

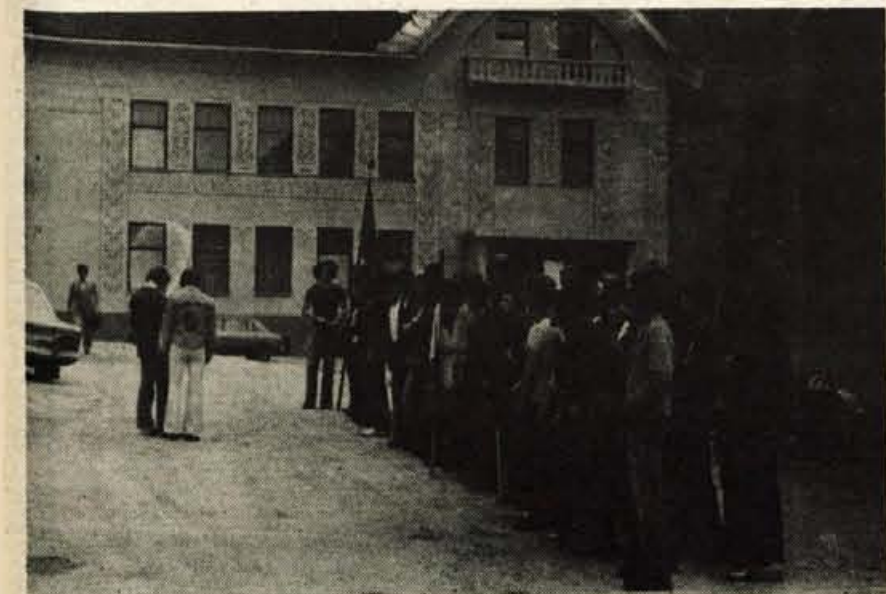
Ko se človek razgleduje po teh odmaknjenih krajih dobi občutek, da vendarle tudi sem počasi pronica modernejši način življenja, ped za pedjo, korak za korakom. Lanski potres je ta razvoj sicer za nekaj časa ohromil, a ne za dolgo.«

Kako ste imeli v vaši brigadi organizirane interesne aktivnosti?

»Že na Jesenicah smo izvolili vse samoupravne organe in določili posamezne komisije. To je bilo zelo dobro, kajti ob prihodu na akcijo smo lahko takoj začeli z delom organov in komisij. Naša brigada je izdelala devet stenčarov, tri biltenne ter izvedla več samostojnih kulturnih programov. Vse komisije so bile zelo delovne, prav tako tudi aktivni ZK. Komisija za idejnopolično delo je med drugim pripravila zanimivo predavanje o marksizmu, športna komisija je skrbela za zdravo rekreacijo v prostem času, člani kulturne komisije pa so nam pripravljali kulturne programe.

Vse našete dejavnosti naše brigade v prostem času in seveda rezultati na delovišču so v končnem seštevkcu zadostovali, da je bila brigada Jeseniško-bohinjski odred v tej izmeni najboljša. 12 brigadirjev je prejelo udarniške značke, 20 je bilo pohvaljenih, poleg tega je naša brigada prejela priznanje za družbene aktivnosti ter trak akcije. Omeniti moram še, da so nas v Posočju večkrat obiskali predstavniki jeseniških družbenopolitičnih organizacij, samostojen koncert pa je pripravila tudi pihalna godba Jeseniških železarjev. Še posebno pa smo bili veseli obiska predstavnika odbora Jeseniško-bohinjskega odbora, po katerem naša brigada nosi ime.«

Tekst in fotografije: J. Rabič

Brigada Jeseniško-bohinjski odred pred odhodom v Posočje

Jeseniški brigadirji z zanimanjem sledijo pripovedi borca Jeseniško-bohinjskega odreda. Foto: J. Rabič

Uspešno izvajanje programa

Delo kluba samoupravljalcev je bilo v prvem polletju uspešno - Največ izobraževalnih oblik posvetili zakonu o združenem delu - Večina slušateljev je mladih - Težave z literaturo

Kranj - Pred nekaj več kot letom je bil v Kranju ustanovljen klub samoupravljalcev, vendar je resnično zaživel šele proti koncu lanskega leta. Letos pa uspešno izvajajo široko zasnovan program izobraževanja in usposabljanja samoupravljalcev. Program so zasnovali tako, da so posamezne izobraževalne oblike razdeljene na daljše obdobje in s tem so dali organizacijam združenega dela možnost, da so svoje kandidate za posamezne oblike usposabljanja razdelili na več seminarjev.

Večina izobraževalnih oblik je potekala v popoldanskem času, zahtevnejše teme, ki so zahtevale celodnevno delo, pa so obravnavali ob petkih in sobotah, predvsem pa ob prostih sobotah.

Letos so največ časa posvetili zakonu o združenem delu. Vrstili so

Nova ZSMS

Kranj - Pred kratkim so se povezali v osnovno organizacijo mladinci, ki so zaposleni v upravnih organih kranjske občinske skupščine. Na ustanovnem sestanku so sprejeli pravilnik o organiziranosti in delovanju organizacije ter program dela. Izvolili so tudi vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Dušan Rot, za njegovega namestnika Jelka Valentar in za sekretarja Tatjana Kacin.

L. B.

se seminarji in predavanja o vsebini zakona ter pogovori o konkretnih rešitvah in delu, ki ga morajo temeljne organizacije združenega dela opraviti, da bodo svoje akte in sporazume uskladile z novim zakonom. Udeleženci seminarjev so ocenili, da so na teh seminarjih spoznali konkretne naloge, ki jih čakajo v njihovi TOZD.

V izobraževanje so se vključevali predvsem mlajši samoupravljalci. Z lahkoto lahko pri klubu zavrnejo tudi ocene, da so se izobraževali predvsem člani vodstev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov.

Pri klubu pa kljub temu niso zadovoljni. Na vseh seminarjih so poskušali uvajati aktivne metode dela; od skupnega študija, razprav in razčiščevanja nejasnosti do priprave krajsih povzetkov in samostojnih nastopov. Vendar so zaradi časovne stiske nekatere oblike ostale na ravni informiranja o tem, kaj je treba v bodoče spremeniti.

Problem predstavlja tudi pomanjkanje ustreznih literature. Skript je premalo, oziroma jih sploh ni. Zato so predavatelji sami izdelali nekatera skripta predvsem za področje delovnih razmerij in organizacijo samoupravljanja. Menijo pa tudi, da so vse oblike dela še premalo množične. Seminarjev, pogovorov, okroglih miz in politične šole se je skupaj udeležilo 552 samoupravljalcev.

L. Bogataj

GIP Gradis Ljubljana
TOZD Lesno industrijski obrat
Škofja Loka

razpisuje prosta delovna mesta:

1. žerjavista na mostnem žerjavu
2. kurjača visoko-tlačnega kotla
3. snažilke z nepolnim delovnim časom

Za delovna mesta pod 1. in 2. se zahteva pooblastilo za opravljanje.

Osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu, možnost nastanitve v samskem domu.

Kandidati naj se osebno zglase ali pa pošljejo pismene ponudbe v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Gradis TOZD LIÓ Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka

vabi k sodelovanju sodelavce za naslednja prosta delovna mesta:

1. projektanta montažnih objektov

Pogoji: visokošolska izobrazba, FAGG, smer arhitektura, 4 leta delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit in znanje tujega jezika. Poskusno delo 3 mesece.

2. gradbenega tehnika za vodenje montaže

Pogoji: srednja šolska izobrazba, lesna ali gradbena smer in štiri leta delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca.

3. več mizarjev in tesarjev za montažo montažnih objektov

Pogoji: poklicna šola za lesarstvo in dve leti delovnih izkušenj, poskusno delo dveh mesecev.

4. več sodelavcev

za delo v proizvodnih obratih za proizvodnjo stavbnega pohištva in montažnih objektov.

Pogoji: dokončana osnovna šola in starost nad 15 let, poskusno delo 1 mesec.

5. čistilke

za čiščenje poslovnih prostorov

Poskusno delo 1 mesec.

Delo se združuje za nedoločen čas, za delovna mesta pod 3. in 4. pa se delo lahko združuje tudi za določen čas.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje vloge z dokazili oz. izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na naslov: Jelovica, Škofja Loka za kadrovske soc. oddelek.

vezenine bled

Odbor za splošne in kadrovske zadeve
Tovarne čipk, vezenin
in konfekcije Bled

razpisuje za šolsko leto 1977/78 naslednje štipendije:

1. na pravni fakulteti - 1 štipendijo
2. na tehnični tekstilni šoli Kranj - konfekcijski oddelek - 1 štipendijo
3. na tehnični tekstilni šoli Kranj - pletilski oddelek - 1 štipendijo
4. na srednji upravno administrativni šoli - 1 štipendijo
5. na poklicni oblačilni šoli Kočevje - 2 štipendiji

Prošnje za štipendije sprejema kadrovske splošni sektor delovne organizacije na Bledu, Kajuhova 1, na obrazcu DZS 1,85 »prošnja za štipendijo«. Rok za sprejemanje prošnje je 15 dni od objave oglasa.

K prošnji priložite:

- zadnje šolsko spričevalo
- izjavo, da ne sprejemate štipendije pri drugem štipenditorju.

Prednost pri podelitvi štipendij imajo dijaki višjih letnikov in tisti, katerih starši so zaposleni v delovni organizaciji Vezenine Bled.

Vsa pojasnila v zvezi s štipendiranjem dobite v kadrovske splošnem sektorju delovne organizacije.

kino

Kranj CENTER
19. avgusta amer. barv. akcij. IME MI JE GATOR ob 16., 18. in 20. uri

Novi vozniki stopnjujejo prometni vrvež

Ilegalni vozniki prilagajajo vožnjo številnim razmeram. Navadno ne silijo na glavne in bolj nadzorovane ceste. To počenjajo le bolj pogumni, izurjeni vozniki, ki so bolj prisebni in poznajo ter se ravnajo po načelih vedenja ilegalcev.

21. avgusta amer. barv. pust. ZAKLAD AZTEKOV ob 14. in 18. uri, kanad. barv. PROSTITUTKA ALI SVETNICA ob 16. uri, premiera japon. barv. krim. PEŠČENI GRAD ob 20. uri

Jesenice RADIO
19. avgusta franc. barv. drama PODIVJANA OVCA ob 17. in 19. uri

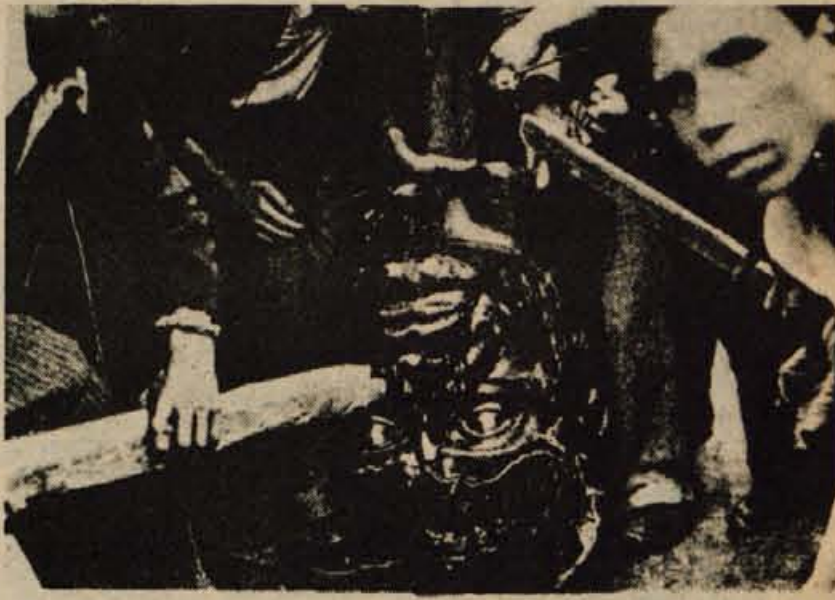
Kranjska gora
20. avgusta ital. barv. melodrama BOZAN-SKA ZENSKA ob 20. uri

Naklo - Turistična razglednica z druge strani bi lahko rekli za gornji posnetek. Na strehi obvestilo o turističnem biroju, zasebnih turističnih sobah in okrepitlu, na tleh pa kup smeti in odpadkov zraven polnega koša. Vabljivo obvestilo za ture; mar ne... Foto: F. Perdan

KAKO JE PADEL FAŠIZEM

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Posebne pozornosti je bila deležna velika Mussolinijeva bronasta glava, ki so jo navdušeni manifestantje kotalili po rimskih ulicah.

Nemško izvidniško letalo ni več vzdržalo v zraku. Preluknjana krila so popustila; pilot je skušal pristati na morju. Za repom je nastajala penasta brazda, kakor da bi kdo spustil torpeda.

Stiki v Lizboni

Nedeleč od njega se je zibal na valovih letalski poročnik Wagner. Ponesrečenec je hitel na pomoč italijanski pomožni rušilec, ki je opazil letalski dvoboj in hotel rešiti preživele.

Grandi je že pomislil, da je vse izgubljeno. Ni namreč dobro pogledal svojega potnega lista in se sanjalo se mu ni, kako je ime njegovemu »uradnemu« očetu.

»Očetovo ime?« je nestrpno ponovil komisar in postal še bolj nezaupljiv. Oba Nemca sta postala pozorna, ker očitno nekaj ni bilo v redu.

Ko je Grandi prispel v Seville, je odšel na dom dona Alfonsa Orleanskega in od tam telefoniral v Madrid. Britanski veleposlanik Hoare mu je odgovoril: »Prepozno, imeli smo celo pripravljeno posebno letalo, da bi vas odpeljal v Quebec.

V portugalski prestolnici sta britanski in ameriški veleposlanik potrdila, kar je sir Hoare že v Spaniji povedal Grandiju. Castellano pa je že odpotoval z vlakom v Rim; v žepu je imel pogoje za kapitulacijo.

»Torej je vse pripravljeno. Ne preostane mi drugega, kot da se vrnem,« je dejal Grandi.

»Ni še vse opravljeno,« je posegel vmes Graham, pomemben član britanske obveščevalne službe. Potem je pojasnil. Castellano se zdaj vozi proti Rimu, pomešan med skupino italijanskih diplomatskih uradnikov, ki se vračajo iz Čila.

V nekem napol praznem hotelu severno od Lizbone so se Grandi in agenti britanske obveščevalne službe sestajali v posebnem salonu, okrog hotela in v hotelu samem pa se je kmalu zbralo veliko »turistov«, ki so vlekli na ušesa vsako čenčo, fotografirali in pisarili; ti »turisti« so se pogosto vozili v Lizbono, včasih po večkrat na dan, na libzonski pošti pa se je tiste dni podvojil ali celo potrojil brzopromet z drugimi nevtralnimi mesti, tako z Bernom, Zenevo in celo mesti v Skandinaviji.

Oddaja »da« ali »ne«

V palači Viminale v Rimu so že štiri dni hodili tako rekoč po prstih. V odmaknjeni sobi velike palače je majhna radijska postaja - darilo, ki ga je iz Lizbone prinesel v Rim general Castellano - oddajala dogovorjene pozivne znake neki zavezniški radijski postaji v Alžiru.

Bilo je 30. avgusta 1943. Od 27. avgusta so se vrstile seje vlade: Badoglio, generali Ambrosio, Castellano in Carboni, zunanji minister Guariglia in vojvoda Pietro Acquarone, ki so ga vsi imeli za kraljevo senco. Treba se je bilo odločiti, kakšen stavek bo oddal telegrafist v eter. Stavek je moral biti izredno kratek. Pogoji zaveznikov so bili zdaj uradni znani in nedvoumni: brezpogojna kapitulacija. Italijanska vlada je lahko odgovorila samo »da« ali »ne«.

Castellano so zasuli z vprašanji, toda njegovo poročilo je mogoče strniti v nekaj stavkov: zavezniki zahtevajo brezpogojno vdanje Italije; kapitulacijo naj bi naznanil Badoglio v trenutku, ko bi se zavezniki izkrcali na polotoku; zaveznikov ne zanima, kaj bi utegnili v takem primeru napraviti Nemci. Vladno tezo, da bi Italija iz enega bojujočega se tabora kratko malo prestopila v drugega, so zavezniki najdoločneje zavrnili. Šele potem, ko bo razglašena kapitulacija, bi bili pripravljene razmišljati o tem, da se Italiji prizna sodelovanje v vojni proti Nemčiji.

»Nisem vas pooblastil za obljubo, da bomo v vsakem primeru stopili v vojno proti Nemčiji,« je ostro ugovarjal zunanji minister Guariglia.

»Saj sploh nisem imel nobenega pooblastila,« je odvrnil Castellano. »Nisem imel niti kocka papirja, kjer bi bilo vsaj s svinčnikom napisano, da se lahko pogovarjam z zavezniki. Pravzaprav sem imel še srečo, da so me sploh hoteli poslušati.«

Nihče v vladi ni hotel prevzeti odgovornosti za brezpogojno vdanje. Potem je Badoglio 29. avgusta odkril rešitev: »odloči naj kralj«. Acquarone, ki je takoj odšel poročat Emanuelu, se je vrnil z njegovim lakoničnim sporočilom: »Predsednik vlade je Badoglio, jaz sem samo kralj. Naj se odloči in mi sporoči.«

Zivčna napetost je naraščala. Radijska postaja v Viminale je še vedno oddajala samo pozivne znake. Zadnji rok za odgovor - 30. avgust - se je neizprosno približeval. Na palači Viminale je legla mora.

Guariglia je med sejo dobil sporočilo britanskega poslanika v Vatikanu Osborna: »Castellano naj odpotuje na Sicilijo, kot je bilo dogovorjeno v Lizboni.« Vsi so se oddahnili. Kocka je padla in godijski voz je bil presekán. Castellano bo odpotoval, sicer ne z odgovorom na zavezniško vprašanje »kapitulacija ali ne«, imel pa bo v žepu navodila za pogajanja s svojimi zavezniki sploh niso dovoljeni začetki.

(Nadaljevanje v naslednji številki)

iz revije Radar • Revija za ljubitelje zanimivega branja izhaja mesečno • bite jo lahko v vseh kioskih ali pa se naročite nanjo na naslov Ljubljana, šiščeva 1

RADIO

20 SOBOTA

Prvi program
4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Pionirski tednik
9.35 Mladina poje
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem

21 NEDELJA

Prvi program
4.30 Dobro jutro
8.07 Radijska igra za otroke Max Kruse: Leteča dvojkica
8.40 Skladbe za mladino
9.05 Se pomnite, tovariši...

8.08 Glasbena matineja
9.05 Pisan svet pravljic in zgodb
9.20 Pesmice na potepu
9.40 Vedre melodije
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem

10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Poletni promenadni koncert
12.10 Danes smo izbrali
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Po domače

12.10 Veliki zabavni orkestri
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Igral bo Pihalni orkester švicarskega radia
13.30 Priporočajo vam...

22.00 Razgledi po sodobni glasbi
23.40 Milan Stibilj: Indijansko poletje
Komorni ansambel dirigira Anton Kolar iz slovenske poezije

18.00 Čustvena svet računalnika Ruperta
18.40 Z velikimi zabavnimi orkestri
Tretji program
19.05 Kaj si za sponored pesmi izbirajo jugoslovanski zbori

15.35 Glasbeni intermezzo
15.45 Naš gost
16.00 Vrtljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Mesta prijatelji
19.35 Lahko noč, otroci

TELEVIZIJA

20

TV Ljubljana
8.00 Profesor Baltazar, barvna risanka
8.10 Modri plaseček
8.40 Človek in zemlja
9.10 Po sledeh napredka

11.30 Kmetijska oddaja (Bg)
12.25 Jönköping: evropsko prvenstvo
v vaterpolu - prenos srečanja Jugoslavija - Španija (EVR)

18.05 TV koledar
18.15 Japonske pravljice
18.30 Povej mi, povej!
18.45 Mladi za mlade
19.30 TV dnevnik

18.15 Pika Nogavička - serijski film
18.45 Oktet bratov Pirnat
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Novele Grahama Greena - nanizanka

Ameriška filmska uspešnica M.A.S.H. režiserja Roberta Altmana je sicer izrazita komedija z izrednimi dialogi, pa vendar smeh, ki ga sproža, le ni čisto sproščen. Humor je preveč obešenjaški, protivna poanta premočna. Glavni junaki filma so namreč trije prijatelji-zdravniki, ki v težavnih pogojih korejske vojne operirajo, v prostem času pa preganjajo lepa dekleta, predvsem bolničarke. Njihova otopelost, brežutnost pri delu in v odnosu do življenja nasploh, predstavljajo svojevrsten protest proti vojni, ki iz ljudi ustvarja brezčutne robote. - V glavnih vlogah so zaigrali: Donald Sutherland, Elliot Gould, Tom Skeritt.

22.10 Skrivnosti morja
23.00 Univerziada v Sofiji
TV Zagreb
do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže

18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.15 Mali odred
18.45 Odgovor na vse
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Huxley: Kontrapunkt življenja - nadaljevanje

18.45 Brigadirski TV studio (Tg)
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Tedenski komentar
20.05 D. Guardamagna: Krštof Kolomb - nadaljevanje

20.00 A. Huxley: Kontrapunkt življenja - nadaljevanje
20.50 24 ur
21.00 Skrb za potomstvo - dok. film

21 NEDELJA

TV Ljubljana
9.15 Poročila
9.20 Za nedeljsko dobro jutro: Ansambel Terglav in Henček

22 PONEDELJEK
TV Ljubljana
18.05 Obzornik
18.20 Čudeži živalskega sveta - serija

23 TOREK
TV Ljubljana
18.00 Obzornik
18.15 Pika Nogavička - serijski film

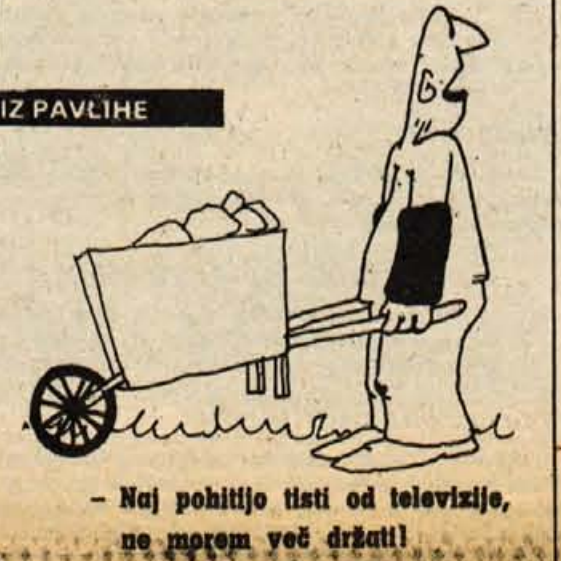
24 SREDA
TV Ljubljana
18.05 Obzornik
18.20 Speker

25 ČETRTEK
TV Ljubljana
18.00 Obzornik
18.15 Pustolovci - serija

26 PETEK
TV Ljubljana
18.00 Obzornik
18.15 Pustolovci - serija

26 PETEK
TV Ljubljana
18.00 Obzornik
18.15 Pustolovci - serija

26 PETEK
TV Ljubljana
18.00 Obzornik
18.15 Pustolovci - serija

ta teden na TV
Sobota
Robert Aldrich velja v filmskem svetu kot avtor izrazito smolkih filmov. Navadno so to napete pustolovske zgodbe skupine moških v nenavadnih, nevarnih okoliščinah. Tak je tudi nocojšnji film FENIKSOV LET. Gre za prikaz skupine moških, potnikov v letalu, ki mora zaradi okvare pristati sredi puščave. Letalo je neuporabno, zaloge hrane in pijače so omejene, po presoji pilota in drugih potnikov pa najbližja naselbina tri tisoč kilometrov daleč. - Igralska zasedba je odlična: James Stewart, Richard Attenborough, Peter Finch, Hardy Krüger, Ernest Borgnine, George Kennedy in drugi.

Ponedeljek
ČUDEŽI ŽIVALSKEGA SVETA je nova serija poljudnih dokumentarnih filmov, ki je nasledila španako serijo Človek in zemlja. 25-minutni filmi bodo govorili o problemih in skrivnostih živali. Avtorji so se živalim in njihovemu osnovnemu načinu življenja približali z nove, presenetljive plati. Režijska interpretacija Igorja Pretnarja želi z novega zornega kota odkrivati tiste pretvare in idejno vsebinski sferi Cankarjevih HILAPCEV, ki omogočajo, da v novi luči spoznamo posebne razsežnosti tega besedila. Pretnar uprizoritev dosledno podreja svoji viziji besedila in v skladu z njo začuje idejno interpretacijo likov, tako da je predstava predahnjena z njegovim razumevanjem tega besedila.

Sreda
Najdaljši film oddaje SPEKTER tokrat prikazuje delo raziskovalcev na Antarktiki. Ta ledena pustinja predstavlja vir novih znanstvenih odkritij in pa seveda vir naravnih bogastev.
Četrtek
LDR Korejo bo v kratkem obiskal predsednik Tito in ob tej priložnosti bo naša televizija objavila oddajo o tej 'DRŽELJI JUTRANJE TISINE'. To je ena tistih držav, ki kljub težavam vztraja na svoji poti graditve socializma in je pri tem dosegla že pomembne uspehe.

Prodaja dobro ohranjen traktor PASQUALI, italijanski, 18 KM, tip 985. Pečnik, Žirovski vrh 10, Gorenja vas nad Škofjo Loko 5610

Prodaja dele za ZASTAVO 750, (menjalnik, oblazinjeni sedeži, hladilnik za vodo in stroji). Nova vas 73, Žiri 5711

Globus - Globus - Globus - Globus - Globus - Globus - Globus
Kokra Jesenice Slon Žiri Globus
SEZONSKA RAZPRODAJA od 15. 8. do 15. 9. konfekcije
moške - ženske - otroške
znižane cene do 50%
pletenin
srajc
Kokra - Kokra - Kokra - Kokra - Kokra - Kokra - Kokra - Kokra

posesti

Prodaja GOZD v izmeri 1 ha 35 a 45 kv. m in TRAVNIK v izmeri 1 ha 23 a 19 kv. m v Dražgošah - Sleme, po ugodni ceni. Informacije in ponudbe na naslov: Habjan, Mošnjice 35, Radovljica 5778

VALILNICA NAKLO prodaja 12 tednov stare jarčke vsako sredo od 8. do 17. ure v vzrejalšču Podbrezje. GKZ TZE Naklo

zaposlitve

Sprejem dekline, ki bi rada nadaljevala šolo, tečaj, izučila ali se zaposlila. Ji pomagam. Kaplan, Galjevec 14, Ljubljana 5623

priveditve

TVD PARTIZAN LJUBNO priredi za zaključek praznovanja 25. jubilejnega krajevnega praznika

Ljubno v soboto, 20. avgusta 1977, ob 19. uri pred domom Partizana po praznovanju VELIKO ZABAVO s plesom. Igrali bodo TRGOVCI. V nedeljo, 21. 8. 1977, ob 16. uri VELIKA VESELICA. Bogat srečelov in kegljanje za pony kolo! Igral bo ansambel GORENJIČI s pevčema Francem Korenom in Majdo Kundič. Vabljeni! 5779

izdelkov. Odprto vsak dan tudi ob sobotah. Se priporočamo. 5764

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri Osnovni šoli Simona Jenka Kranj razpisuje delovni mesti blagajnika za nedoločen čas - za 30 ur tedensko

Pogoj: ekonomska srednja šola ali 4-letna administrativna šola učitelja v oddelku PB za določen čas Pogoj: učitelj razrednega pouka

Zasedba delovnih mest po dogovoru. Rok prijave je 15 dni po objavi.

izgubljeno

V sredo, 10. 8. 1977, sem v Stražišču pri Kranju na avtobusni postaji izgubila OSEBNO IZKAZNICO na ime MARCIJAN TANJA. Poštenega najditelja lepo prosim, če mi jo pošlje na naslov, napisan na izkaznici, obenem pa sporoči svoj naslov zaradi denarne nagrade. 5765

najdeno

Najdene KLJUČE na Laborah dobite v Zabnici št. 1. 5766

ostalo

Ljubiteljem živali oddam PSA - mešanica ruski hrt. Plestenjak Franc, Brezje 5 5767

Mam netuje: ase, kar boste potrebovali v novem šolskem letu, boste našli v knjigarnah in papirnicah Mladinske knjige. Če nakup nad 400 din vas bomo odobrili z usnjenim mošnjičkom ali s lepim knjižnim darilom.

Indija CP Glas, Kranj, Ulica Meše Pijadeja 1. Stavba: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Koprarska 3. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Meše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDE v Kranju številka 51500-661-1284 - Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-628, novinarji 21-686, malooglasni in naročniški oddelki 23-341. - Naročnina: letna 300 din, polletna 160 din, cena za 1 številko 3 dinarje. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 431-1/72.

